

man nu kan komme til et foreløbigt Resultat, en foreløbig Begrænsning af Statens Ansvar, og vi maa have det Haab, at det ogsaa maa lykkes i Virkeligheden at begrænse det, saaledes at vi kunne blive staaende ved de 6 Mill., som der nu skal være Tale om at udbetale.

Hey: Der er Ting, der tales saa lidt om som muligt, og som man, naar man taler om dem, taler saa sagte om som muligt. Jeg tror, at den foreliggende Sag er en af dem, om hvilke dette kan siges. Jeg har ogsaa Indtryk af, at de ærede Medlemmer, som hidtil have talt, se saaledes paa det. Det ærede Medlem (Broberg), der talte først, talte sædeles kort, og det ærede Medlem (P. G. C. Jensen), som netop nu satte sig, havde nærmest kun nogle formelle Indvendinger at gøre, men sluttede sig i øvrigt til Forslaget, som det ærede Medlem anbefalede. Hvis det ogsaa gaar følgende Talere saaledes, saa faar det Medlem af det andet Ting Uret, som sagde, at dette Forslag skulde særlig hurtig op til Landstinget, for der var her saa megen Galde i Anledning af denne Sag, at den skulde have Luft. Det var en tidligere Finansminister, der sagde saaledes. Jeg tror, at han dér har set fejl. Jeg tror, at der nu er løbet saa meget Vand i Stranden, at hvis der overhovedet har været Tale om Galde heroppe, hvis der overhovedet har været Tale om Vrede og Fortrydelse over denne Sag — og det har der i og for sig været Grund nok til —, saa er det gaaet over. Jeg tror, at det vil gaa saaledes her, at man siger: Lad os nu se at komme ud af dette, og lad os se at komme ud af det med saa faa Ord som muligt. Det er let at være bagklog, det er let at sige alt, hvad man nu kan se om det, der skete i Februar 1908, men det var noget vanskeligere at se det straks den Gang. Jeg er ganske enig med den ærede sidste Taler i, at den Finansminister, der da varetog Statens Interesser, laa under for den Overmagt, med hvilken han, jeg vil ikke sige kæmpede, men som han arbejdede sammen med. Det tror jeg nok, man kan sige, og naar han senere blev saa ganske overordentlig rost, var det vel nok paa Foranledning af Modparten, Bankerne. Men vi andre have i hvert Fald vor Del af Ansvaret for, hvad der skete den Gang. Vi gik med, og naar man har gjort noget, der er galt, eller som man fortryder, nytter det ikke at blive vred, man har at betale, og det bør vi gøre her. Saa har

man at drage den Lære, der kan faas af det passerede, og se at høste nogen Fordel deraf.

I saa Henseende vil jeg gerne navnlig overfor den højtærede Finansminister, som nu staar i Begreb med at søge Bevilling til et stort Statslaan, henlede Opmærksomheden paa et Punkt — jeg har gjort det før —, det er Forholdet mellem Statens Kassebeholdning og Reservefond. Det staar mig klart, at havde det Forhold været i Orden, da Finansminister Vilhelm Lassen forhandlede med Bankerne i Februar 1908, var det vist ikke gaaet, som det gik. Saa kunde Staten i alle Tilfælde være gaaet den Vej at sige: Vi trække hjem fra Udlandet 25 eller 30 Millioner, og dem stille vi til jeres Raadighed, det er Penge, I trænge til, det er jeres Banker, som selv have skabt den foreliggende Situation, om ikke de 5 Hovedbanker, saa i alt Fald de smaa Banker, som ere startede under Hovedbankernes Auspicier, og for hvilke disse til en vis Grad bære Ansvaret. Det kunde have været gjort, og det vilde vistnok ogsaa have hjulpet ud over Forlegenheden. Saa var man bleven den, der havde hjulpet, men uden større Risiko, man kunde have hjulpet mod Bankernes Garanti for de Penge, de fik. Det har vist sig her som altid, at det er uhyre dyrt at være fattig; den fattige maa betale mere end den velstillede. Man ser jo hyppigt i det daglige Liv, at en Mand, som gerne vil hjælpe, hvilket jo bedst kunde ske med Kontanter, som han ikke har i Øjeblikket, skriver med paa en Kautionsforpligtelse, om hvilken man siger: det er kun en formel Risiko, den skal du ikke bryde dig om, du kommer saamænd aldrig til at betale. Havde han været velstillet, saa kunde han have dækket sin Risiko og sagt: Nej, jeg vil ikke skrive under, men jeg kan laane dig de Penge mod en god Kaution. Havde vi kunnet benytte den Fremgangsmaade, tror jeg, vi kunde være komne meget bedre fra det. Derfor vil jeg med Undskyldning for, at jeg maaske gentager mig selv, da jeg for ikke lang Tid siden maaske har sagt det samme, henstille til den højtærede Finansminister at gøre noget for, at vi faa disse Ting i Orden, at det slaas fast, hvorledes vor Reservefond skal være, hvor stor den skal være, og hvorledes den skal være anbragt, og at vor Kassebeholdning bliver af en solidere Natur, end den er i Øjeblikket, hvor netop de 6 Millioner, vi nu komme af med som en Begyndelse, figurere som en Del af Kassebeholdningen. Unægtelig